

» Kako gre novi kočevski tovarni robotov?

Mateja Bertoneclj Hubert Kosler, direktor slovenske Yaskawe: »Edini recept je, stavi nase in bodi aktiven še bolj kot prej. Mi smo pripravili štiri scenarije.«

»Trenutno imamo v obeh naših tovarnah do avgusta dovolj naročil. Proizvodnje ne v tovarni v Kočevju ne v tovarni v Ribnici nismo ustavili niti za en dan. A dejstvo je, da zdaj izpolnjujemo naročila, ki smo jih pridobili še pred koronakrizo. Jesen, ki je pred nami, pa je negotova,« pove Hubert Kosler, direktor slovenskih družb japonske Yaskawe.

Yaskawa je aprila lani v Kočevju slovesno odprla novo tovarno robotov, septembra pa so v njej že podvojili zmogljivosti. Yaskawa je v novo tovarno Yaskawa Europe Robotics vložila več kot 25 milijonov evrov in država ji je zanjo namenila 5,668 milijona evrov subvencije.

V Ribnici pa ima Yaskawa že skoraj 30 let podjetji Yaskawa Ristro in Yaskawa Slovenija.

Zadnje leto v mejah pričakovanj

Tako ima zdaj Yaskawa v Sloveniji okoli 230 zaposlenih, od tega 70 v Kočevju. Tam so sicer tudi za letos napovedovali rast in nove zaposlitve, a za zdaj je ta proces ustavljen.

Lansko poslovno leto, ki se je pri njih končalo konec februarja letos, ni bilo slabo, pove Hubert Kosler. »Izvoz Yaskawe Ristro je malo upadel, Yaskawa Slovenija, ki prodaja robote doma in na Balkanu, pa je prodala več.« Naj ob tem spomnimo, da je leto pred tem podjetje Yaskawa Ristro ustvarilo 35,2 milijona evrov prihodkov in 2,5 milijona evrov čistega dobička, Yaskawa Slovenija pa 7,5 milijona evrov prihodkov in 704 tisoč evrov čistega dobička.

Kako bo z naročili v avtomobilski industriji?

Daleč največji kupec slovenskih robotov Yaskawa je avtomobilska industrija. Yaskawa Ristro je proizvajalec rešitev za implementacijo robotov za različne tehnološke procese na ključ. Tako izvaja inženiring, poleg svojih robotov pa v rešitev vključuje še druge stroje in naprave, da postavi cele proizvodne linije oziroma vse, kar potrebujejo kupci. Rešitve prodaja v Evropi, Yaskawa Ristro pa doma in na Balkanu.

» Hubert Kosler, direktor treh družb, ki jih ima Yaskawa v Sloveniji: »Do avgusta imamo naročil dovolj, negotovo je, kako bo potem.« Foto: Jure Makovec

Kako kaže z naročili? »Do avgusta smo polni. Kako bo naprej, pa bo odvisno od tega, kaj bomo na prodajnem področju naredili do julija. Razmere so negotove. Prejšnje krize so nas naučile, da bodo novi avtomobili prihajali na trg. Hitreje, kot je bilo napovedano, pa bodo opuščali starejše modele oziroma tiste, ki na trgu niso prav zaživeli. Zaradi tega se bodo sproščale določene proizvodne linije, v katerih so delali starejše modele. Tako bodo zniževali stroške. Pomeni pa tudi, da ne bo takšnih potreb po naložbah v novo opremo, kot bi bile, če bi te modele izdelovali dlje,« ocenjuje Hubert Kosler.

Pojavljajo se nove niše

Sogovornik pa opaza še nekaj. »Dogaja se tudi, da zdaj dobivamo kar nekaj povpraševanja s prošnjo za zelo hiter odziv. Odpirajo se nove tržne niše, kot sta notranja in zunanja logistika. Tako da sem kar optimist.«

H. Kosler: »Najprej stavi nase!« In štiri scenariji

Kako ravnati v takih razmerah? »Spet, iz prejšnjih kriz sem se naučil, da moraš najprej staviti nase, ali če parafraziram, zdaj ni

Mateja Bertoneclj | Izvozniki.si

vprašanje, kaj bo država storila zate, ne, vprašati se moraš, kaj jaz lahko naredim za državo. Edini recept skratka je, da moramo biti še bolj aktivni, kot smo bili do koronakrize,« pove Hubert Kosler.

Pripravili pa so tudi štiri scenarije, kaj se lahko zgodi v podjetju v prihodnjem letu in kako bodo ravnali v vsakem primeru. Prvi scenarij predvideva majhen upad prodaje, drugi malo večjega, tretji še večjega, četrti pa velik upad. Upadu prodaje so prilagojeni tudi stroški.

Uvedli dve izmeni in druge zaščitne ukrepe

Za zaščito zdravja zaposlenih pa so v obeh tovarnah Yaskawe uvedli vrsto ukrepov. »Da bi bilo čim manj ljudi hkrati v tovarni, smo v proizvodnji uvedli dve izmeni. Med njima je zamik pol ure,

tako da se zaposleni ne morejo srečevati v garderobah. Čim več ljudi dela od doma, prostore in delovne stroje trikrat na dan razkužujemo, delovna mesta smo razmaknili na dva do tri metre, zaposleni si redno razkužujemo roke ...«, ukrepe našteva sogovornik.

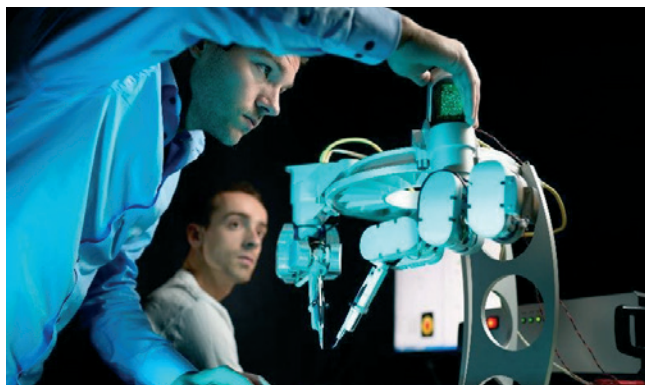
Za zaščito je treba skrbeti tudi doma

»Naši ukrepi, ki smo jih uvedli že zelo zgodaj, so uspešni. Nihče od naših zaposlenih ni bil okužen. Ljudi ves čas ozaveščamo, in to je pomembno tudi zato, da se zaščitno obnašajo tudi zunaj tovarne. Strogi ukrepi v podjetju ti namreč ne pomagajo, če jih delavci ne jemljejo resno tudi doma in se potem okužijo zunaj tovarne,« pove Hubert Kosler.

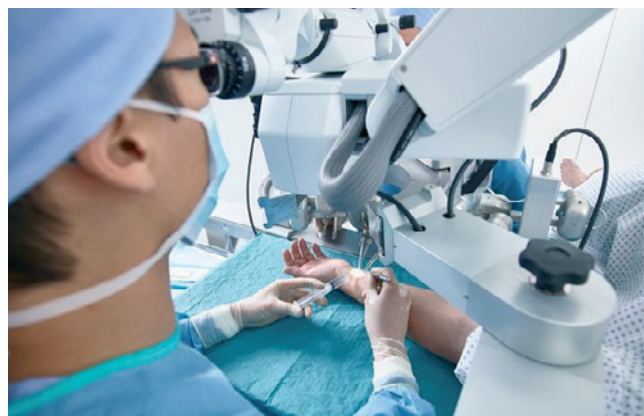
» Uspešen razvoj mikrokirurških robotov

MUSA je prva robotska platforma za supermikrokirurgijo na svetu, ki so jo razvili raziskovalci z Eindhoven University of Technology in spin-off podjetja MicroSure.

Robot MUSA vstopa na področje supermikrokirurgije in je vsaj petkrat bolj natančen od človeka – kirurga. Operacije s takšnim robotom so v obsegu natančnosti 0,3 do 0,8 milimetra. Z robotom MUSA bo mogoče operirati izjemno natančno in varno. Prvič bo mogoče pri zdravljenju limfedema povezati limfne žile s krvnimi žilami. Eden od načinov zdravljenja, ki bi lahko koristil mikrokirurgiji z roboti, je postopek zmanjšanja limfedema (zastajanje tekočine) v rokah. Limfedem se pogosto pojavi po zdravljenju raka dojke, če se bezgavke v pazduhi odstranijo ali obsevajo. Zaradi tega morajo ženske, ki razvijejo limfedem po zdravljenju raka dojke, do konca življenja pogosto nositi stiskalne nogavice. V nekaterih primerih lahko limfedem zdravijo s postopkom limfotikonske anastomoze (LVA), pri katerem so limfne žile povezane z zelo

» Mikrokirurški robot MUSA je prva robotska platforma za supermikrokirurgijo na svetu (foto: Eindhoven University of Technology)

» Operativni poseg z mikrorobotom MUSA (foto: Microshure)

majhnimi krvnimi žilami, da odteče odvečna limfna tekočina.

Da bi ocenili sposobnost uporabe MUSA v supermikrokirurgiji, ki jo podpirajo roboti, so raziskovalci MUMC primerjali z robotskimi in ročnimi postopki LVA za zdravljenje limfedema, povezanega z rakom dojke. Rezultati študije potrjujejo, da je zdravljenje limfedema z uporabo robota MUSA izjemno natančno, varno in da je izvedljivo povezati limfne žile s krvnimi žilami. Razvoj robota MUSA pomeni vstop sodobne robotike v področje supermikrokirurgije in nenehno visokokakovostno kirurško delovanje, ki zmanjšuje variabilnost interoperatorja, ustvarja ekstremno varnost operacije in izboljšanje rezultatov zdravljenja za bolnike. Razvoj kirurških robotov je tesno povezan s sodobno medicino, robotiko in bioniko. [Janez Škrlec, inženir mehatronike]